

William Ralston Shetten Ralston

POVEȘTI RUSEȘTI

O colecție aleasă din folclorul moscovit

**Traducere:
Gabriel Mălăescu**

Editura MondoRo
București, 2016

Cuprins

Diavolul / 5
Mama moartă / 12
Vrăjitoarea moartă / 14
Fierarul și diavolul / 16
Maria Morevna / 21
Koscei Nemuritorul / 34
Șarpele de apă / 43
Regele Apelor și Vasilissa cea Înțeleaptă / 46
Baba Yaga / 59
Vasilissa cea Frumoasă / 63
Vrăjitoarea / 73
Likho cea cu un ochi / 79
Leshy / 82
Orbul și ologul / 84
Prințesa Elena cea Frumoasă / 97
Prințesa fără cap / 101
Veghea de la miezul nopții a soldatului / 104
Vrăjitorul / 114
Vraciul vulpe / 116
Călare pe piatra de mormânt / 119
Cei doi prieteni / 120
Giulgiul / 122
Capacul sicriului / 125
Cei doi morți / 127
Căinele și mortul / 128
Soldatul și vampirul / 130
Preotul cu ochi lacomi / 134
Vorba spusă la mânia / 139

Diavolul

Într-o țară oarecare trăia o pereche de bătrâni care aveau o fiică pe nume Marusia. În satul lor se obișnuia să se sărbătorească Sfântul Andrei, Întâiul Chemat (pe 30 noiembrie). Fetele se adunau într-un bordei, coceau *pampușki* (pâinici din aluat nedospit aromate cu usturoi) și se distrau o săptămână încheiată, sau chiar mai mult.

Ei bine, fetele se întâlneau odată cu venirea acestei sărbători și frământau și coceau ceea ce era nevoie. Seara, veneau băieții cu muzica, aducând cu ei de băut și dansând, iar petrecerea începea. Toate fetele dansau bine, dar Marusia era cea mai bună dintre toate.

După o vreme, în bordei a intrat un flăcău tare arătos. Ehei, rumen în obraji și ferchezuit!

— Ziua bună, frumoaselor! zice el.

— Ziua bună, tinere! răspund ele.

— Vă distrați?

— Fii bun și ni te alătură!

La aceste cuvinte, el a scos din buzunar o pungă cu galbeni, a cerut de băut, alune și turtă dulce. Totul i-a fost adus pe dată și el a început să cinstească băieții și fetele, dându-le fiecăruia câte un pic din ele. Apoi s-a apucat să danseze. Vai, era o încântare să îl privești! Marusia i-a aprins călcâiele mai tare decât oricare alta, așa că el s-a tras mai lângă ea.

A venit vremea să plece acasă.

— Marusia, zice el, hai afară să ne luăm rămas bun.

Ea a ieșit.

— Marusia, dragă! zice el, vrei să-mi fii nevastă?

— Dacă vrei să-ți fiu nevastă, te voi lua cu dragă inimă de bărbat. Dar de unde vii?

— Nu vin dintr-un loc anume. Lucrez pentru un negustor.

Apoi și-au luat rămas bun și s-au despărțit. Când Marusia a ajuns acasă, marna ei a întrebat-o:

— Ei bine, fata mea, te-ai distrat?

— Da, mamă. Dar mai am o veste bună. A fost acolo un băiat de prin apropiere, arătos și cu mulți bani, și m-a cerut de nevastă.

— Ascultă, Marusia! Când te duci cu fetele mâine, ia un ghem de lână cu tine, fă un laț și, când ieși să îți iei rămas bun de la flăcău, să i-l agăți de un nasture și să deșiri încet ghemul; apoi, mergând după fir, o să poți afla unde locuiește.

A doua zi, Marusia a mers la șezătoare și a luat un ghem de lână cu ea. Tânărul a venit din nou.

— Bună seara, Marusia! a spus el.

— Bună seara! a spus ea.

Au început dansurile și jocurile. El s-a tras și mai aproape de Marusia și nu făcea un pas mai departe de ea. A sosit vremea să plece acasă.

— Hai afară să ne luăm rămas bun, Marusia! zice străinul.

Ea a ieșit pe uliță și, în vreme ce își lua rămas bun de la el, a agățat pe furis lațul de unul din nasturii lui. El a plecat pe drumul lui, iar ea a rămas unde era, deșirând ghemul. După ce l-a deșirat pe tot, ea a mers după fir, ca să afle unde locuia logodnicul ei. La început firul a urmat drumul, apoi s-a întins peste tufe și șanțuri și a dus-o pe Marusia spre biserică și direct în pridvorul acesteia. Marusia a încercat ușa; era încuiată. A mers în spatele bisericii, a găsit o scară, a pus-o în dreptul unei ferestre și a urcat să vadă ce se afla înăuntru. Intrând în biserică, ea s-a uitat și l-a văzut pe

logodnicul ei stând lângă o groapă și mâncând dintr-un cadavru – pentru că în noaptea aceea fusese lăsat în biserică un cadavru.

Ea a vrut să coboare în liniște pe scară, dar, de frică, nu a mai fost atentă și a făcut zgomot. Atunci ea a fugit acasă... aproape leșinată de frică, închipuindu-și tot drumul că era urmărită. Era aproape moartă când a intrat în casă. A doua zi dimineată, mama ei a întrebat-o:

— Ei, Marusia, l-ai văzut pe tânăr?

— L-am văzut, mamă, a răspuns ea.

Dar nu i-a spus ce altceva mai văzuse.

Toată dimineata Marusia a stat gândindu-se dacă să meargă la șezătoare sau nu.

— Du-te! i-a spus mama. Distrează-te cât ești tânără!

Așa că ea a mers la șezătoare; diavolul era deja acolo. Jocurile, distracția, dansurile au început din nou; fetele nu știau nimic despre ce se întâmplase. Apoi au început să se pregătească de plecare.

— Hai, Marusia, zice Cel Rău, vino să mă petreci!

Ea era speriată și nu s-a mișcat din loc. Atunci toate celelalte fete au început să o întrebe:

— Ce mai stai pe gânduri? Da' sfioasă te-ai mai făcut! Du-te și petrece-l pe băiat!

Nu putea să nu o facă. A ieșit, neștiind ce se va întâmpla. Imediat ce au ajuns pe uliță, el a început să o întrebe:

— Ai fost în biserică astă noapte?

— Nu.

— Și ai văzut ce făceam acolo?

— Nu.

— Foarte bine! Măine tatăl tău va muri!

Spunând acestea, el a dispărut.

Marusia s-a întors acasă abătută și tristă. Când s-a trezit dimineată, tatăl ei murise!

L-au bocit și l-au jelit, apoi l-au pus în coșciug. Seara, mama a mers la preot, dar Marusia a rămas acasă. După o vreme a început să îi fie frică să stea singură în casă.

„Ar fi bine să merg la prietenele mele”, și-a spus ea.

Așa că a plecat și l-a găsit pe Cel Rău acolo.

— Bună seara, Marusia! De ce nu ești veselă?

— Cum să fiu veselă? Tata a murit!

— Ah, biata de tine!

Tuturor le-a părut rău pentru ea. Chiar și Cel Blestemat s-a întristat; de parcă nu fusese isprava lui! După o vreme, au început să își ia rămas bun și să plece pe la casele lor.

— Marusia, zice el, hai să mă petreci.

Ea nu voia.

— Ce mai stai pe gânduri, copilă? Îi zic fetele. De ce te temi? Du-te și petrece-ți!

Așa că ea a mers cu el. Au ieșit pe uliță.

— Spune-mi, Marusia, zice el, ai fost în biserică?

— Nu.

— Ai văzut ce făceam?

— Nu.

— Foarte bine! Măine mama ta va muri.

El a vorbit și a dispărut. Marusia s-a întors acasă mai tristă ca niciodată. Noaptea a trecut; dimineată, când ea s-a trezit, mama ei murise! Ea a plâns toată ziua, dar când soarele a apus și s-a întunecat afară, Marusiei i s-a făcut frică să stea singură, așa că a mers la tovarășii ei.

— Vai, ce ți s-a întâmplat? Nici nu ți se mai vede fața! au spus fetele.

— Cum să pot fi veselă? Ieri a murit tata, iar astăzi mama.

— Biata de tine! Sărmana fată! au exclamat cu toți.

Ei bine, a venit vremea să își ia rămas bun.

— Petrece-mă, Marusia, zice Diavolul.

Așa că a mers să îl petreacă.

— Spune-mi: ai fost în biserică?

— Nu.

— Și ai văzut ce făceam?

— Nu.

— Foarte bine! Măine seară vei muri chiar tu!

Marusia a petrecut noaptea cu prietenele ei; dimineață s-a trezit și s-a gândit ce să facă. Și-a amintit că avea o bunică – o femeie bătrână, foarte bătrână, care orbise de bătrânețe.

„Ce-ar fi să merg să îi cer sfatul”, și-a spus ea și a plecat acasă la bunica ei.

— Ziua bună, bunico! zice ea.

— Ziua bună, nepoata mea! Ce-i cu tine pe-aici? Ce mai fac tatăl tău și mama ta?

— Au murit, bunico, a răspuns fata, apoi i-a povestit tot ce se întâmplase.

Bătrâna a ascultat și a spus:

— Vai de mine! Sărmana fată! Mergi repede la preot și cere-i să facă așa: dacă mori, trupul să nu îți fie scos din casă pe ușă, ci să se sape pământul de sub prag și să fii trasă prin acea deschizătură. Și mai roagă-l să te îngroape la o răscruce, într-un loc în care se întâlnesc patru drumuri.

Marusia a mers la preot, a plâns amar și l-a făcut să îi promită că va face totul așa cum spusese bunica ei. Apoi ea s-a întors acasă, a cumpărat un sicriu, s-a întins în el și a murit pe loc.

Ei bine, i s-a dat de veste preotului, iar el i-a îngropat mai întâi pe tatăl și pe mama ei, apoi pe Marusia. Trupul ei a fost trecut pe sub prag și îngropat la o răscruce.

La scurt timp după aceea, s-a întâmplat ca fiul unui boier să treacă pe lângă mormântul Marusiei. Pe acel mormânt el a văzut o floare minunată; una cum nu mai văzuse niciodată. Tânărul boier i-a spus slugii sale: